

Sectormonitor 2022-Q1

Ontwikkeling arbeidsmarkt transport & logistiek

Sectorinstituut Transport en Logistiek
Juni 2022

Sectorinstituut
Transport en Logistiek

Inhoud Sectormonitor 2022-Q2¹

Arbeidsmarktindicatoren transport en logistiek:

- Omzetontwikkeling en verwachtingen transportondernemers komende 3 maanden
- Ervaren belemmeringen voor bedrijfsactiviteiten
- Openstaande vacatures transport en logistiek en **spanningsindicator**²
- Instroom vrachtwagenchauffeurs in WW
- Werkgevers en werknemers SOOB/Pensioenfonds Vervoer:
 - Aantal werkgevers en bedrijfsomvang
 - Aantal faillissementen
 - Aantal werknemers, aantal chauffeurs en chauffeursquote
 - Oproepkrachten en parttimers
 - In- en uitstroom werknemers
 - Leeftijdsopbouw en gemiddelde leeftijd

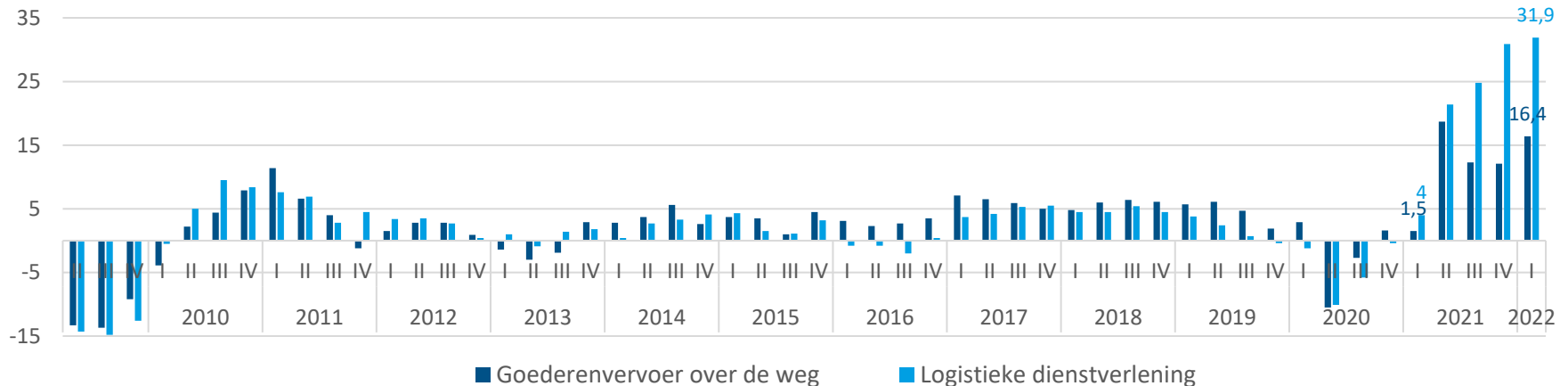
¹ De cijfers gaan, naast het afgelopen kwartaal, ook deels over het lopende kwartaal om goed aan te sluiten bij de actuele ontwikkelingen.

² Van de indicator arbeidsmarktspanning is ten tijde van deze publicatie nog geen cijfers van 1e kwartaal beschikbaar.

Omzetontwikkeling¹ goederenvervoer over de weg en logistieke dienstverlening

Omzetontwikkeling t.o.v. een jaar eerder (%)

Bron: CBS, 2022

- Goederenwegvervoer: omzet lag in 1^e kwartaal 16,4% hoger dan in 1^e kwartaal van 2021
 - o In heel 2021 groeide omzet met 11,5% t.o.v. 2020. In 2020 had de branche last van coronamaatregelen en was er sprake van omzetverlies². Omzet lag vanaf 2^e kwartaal 2021 boven het niveau van voor de maatregelen (niet weergegeven in figuur)
- Logistieke dienstverlening³: omzet groeit in 1^e kwartaal 31,9% t.o.v. jaar eerder⁴

¹ Statistieken van omzetontwikkeling van CBS zijn gebaseerd op BTW-opgaven van bedrijven.

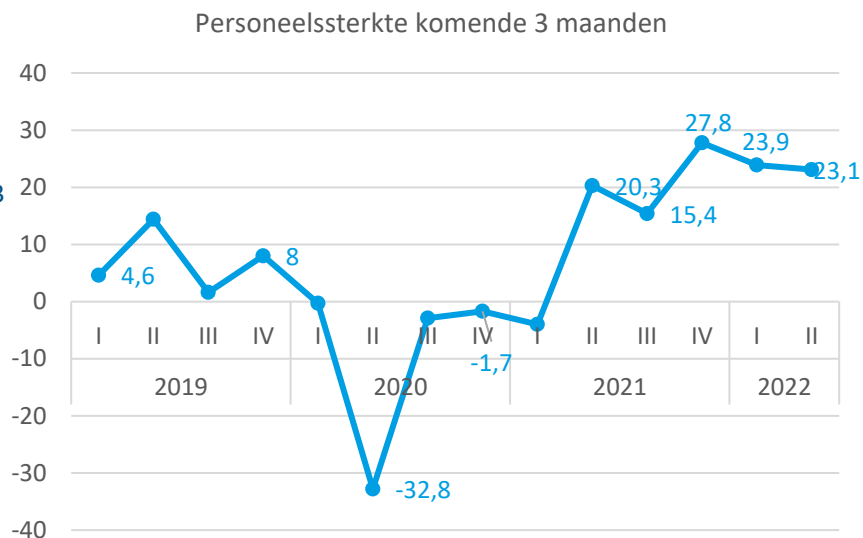
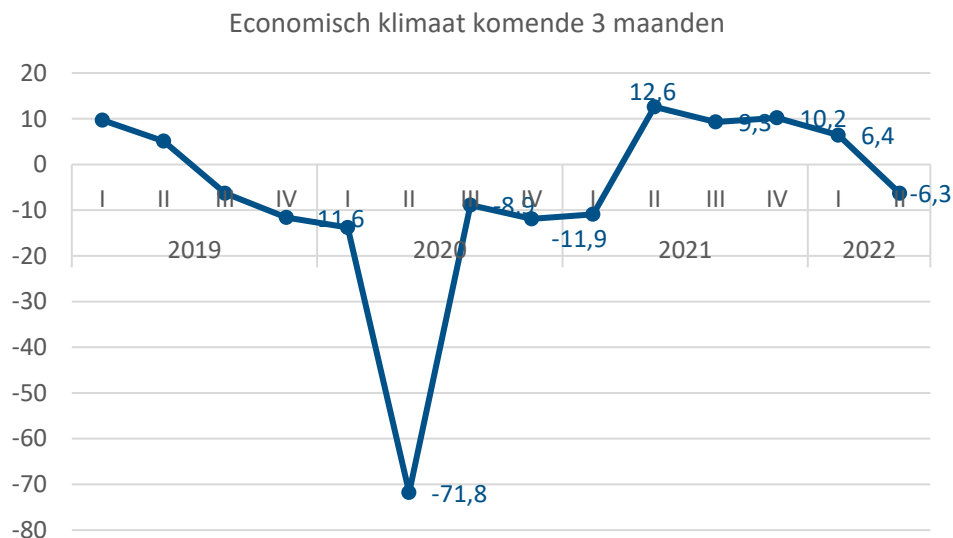
² Per saldo is er sprake van omzetverlies in goederenvervoer over de weg in 2020 (in heel 2020 -2,3% t.o.v. 2019). Er zijn echter verschillen tussen deelmarkten of typen vervoer; een aantal deelmarkten wordt minder geraakt door de crisis dan andere (UWV, 2020; NIWO/Panteia/Policy Research, 2020).

³ Opslag en dienstverlening voor vervoer (=CBS definitie logistieke dienstverlening) omvat dienstverlening voor vervoer over land, opslag, dienstverlening vervoer door de lucht, expediteurs, dienstverlening vervoer over water en laden, lossen en overslag

⁴ De omzetgroei in logistieke dienstverlening werd met name veroorzaakt door de omzetgroei in de dienstverlening aan de luchtvaart.

Verwachtingen transportondernemers komende 3 maanden

Saldo % optimisten en % pessimisten ondernemers goederenvervoer over de weg

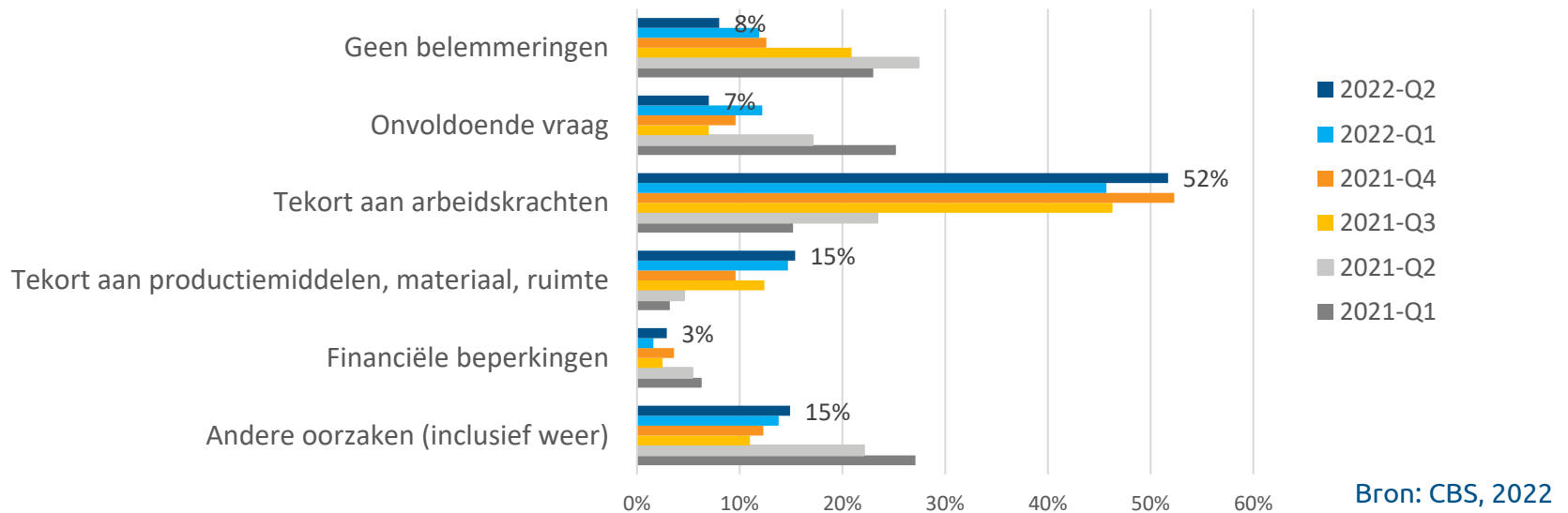

- Verwachtingen voor economisch klimaat zijn (begin 2022-Q2) per saldo negatief: meer transportondernemers verwachten een verslechtering van economisch klimaat dan een kwartaal eerder
- Over personeelssterkte zijn transportondernemers per saldo positief¹

¹ Het saldo wordt bepaald door het percentage positief gestemde ondernemers te verminderen met het percentage negatief gestemde ondernemers. Uitleg berekening per saldo: 27,7% van transportondernemers verwacht de komende 3 maanden een toename van hun personeelsbestand en 4,7% een afname: per saldo verwacht 23,1% een toename.

Ondervindt u belemmeringen voor uw bedrijfsactiviteiten?

Aandeel ondernemers goederenvervoer over de weg dat belemmering ervaart voor bedrijfsactiviteiten

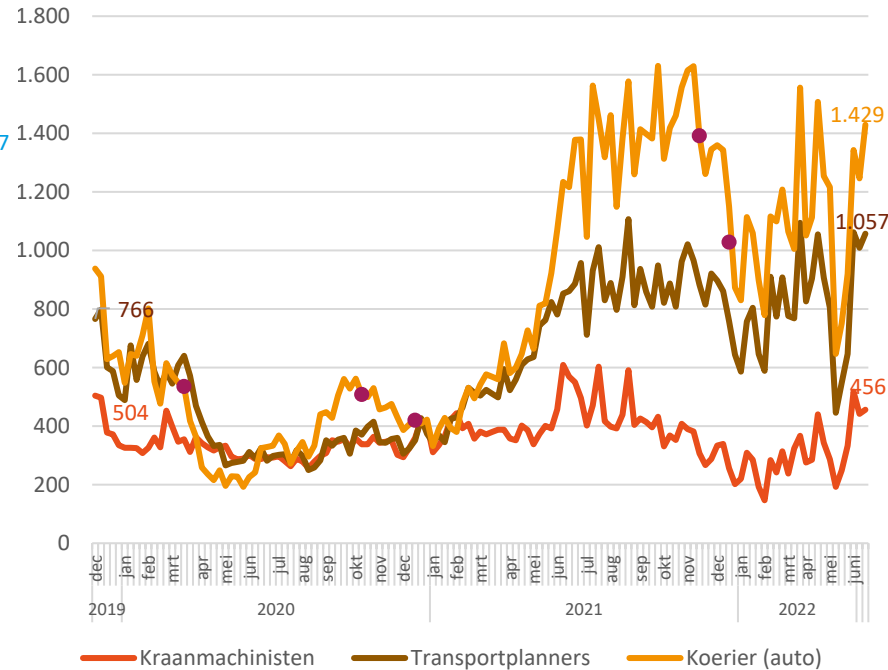
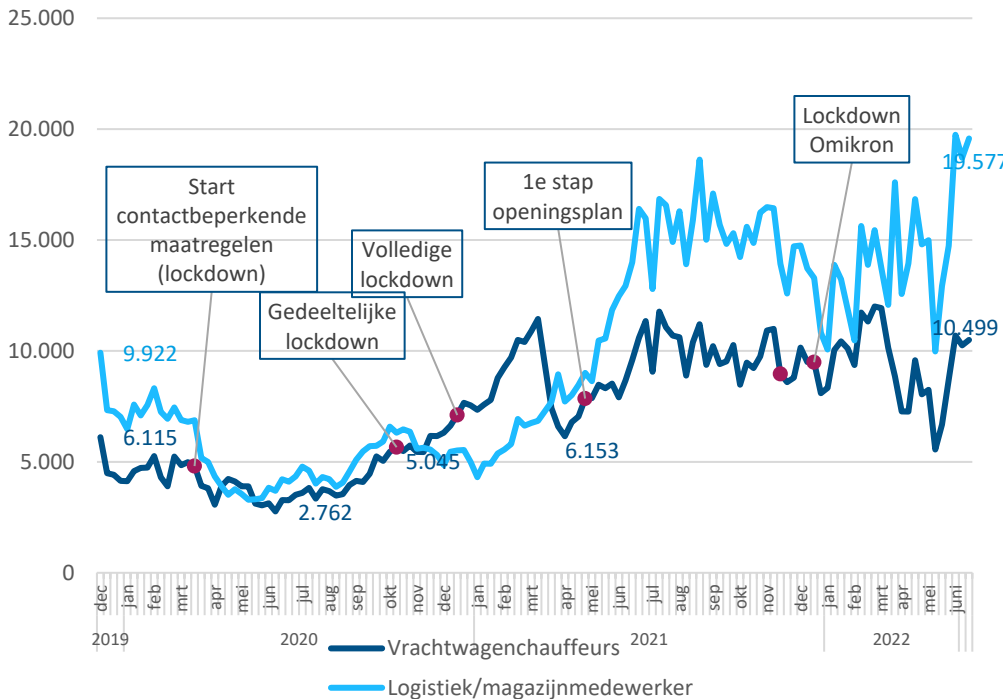

- Begin 2e kwartaal 2022 ondervindt 52% van ondernemers goederenwegvervoer een belemmering door personeelstekort en 7% door onvoldoende vraag. 8% ervaart géén belemmering.^{1 2}
- Aandeel ondernemers dat personeelstekort ervaart neemt toe t.o.v. vorig kwartaal en aandeel dat géén belemmering ervaart neemt verder af

¹ In logistieke dienstverlening ervaart 34% een personeelstekort en 8,4% onvoldoende vraag. 21,1% ervaart geen belemmering.

² Veel ondernemers in de verschillende bedrijfstakken in NL geven aan last te hebben van een personeelstekort; begin 2e kwartaal gaf 34% van de ondernemers in NL aan hierdoor belemmerd te worden, tegenover 13% een jaar eerder. Verder geven steeds meer ondernemers aan belemmerd te worden door een tekort aan productiemiddelen, materiaal en ruimte. Begin 2^e kwartaal gaf 19 procent dit aan (een recordpercentage). In goederenvervoer over de weg noemde 15%, en in logistiek 14%, dit als belemmering (CBS, 2021).

Openstaande vacatures transport en logistiek

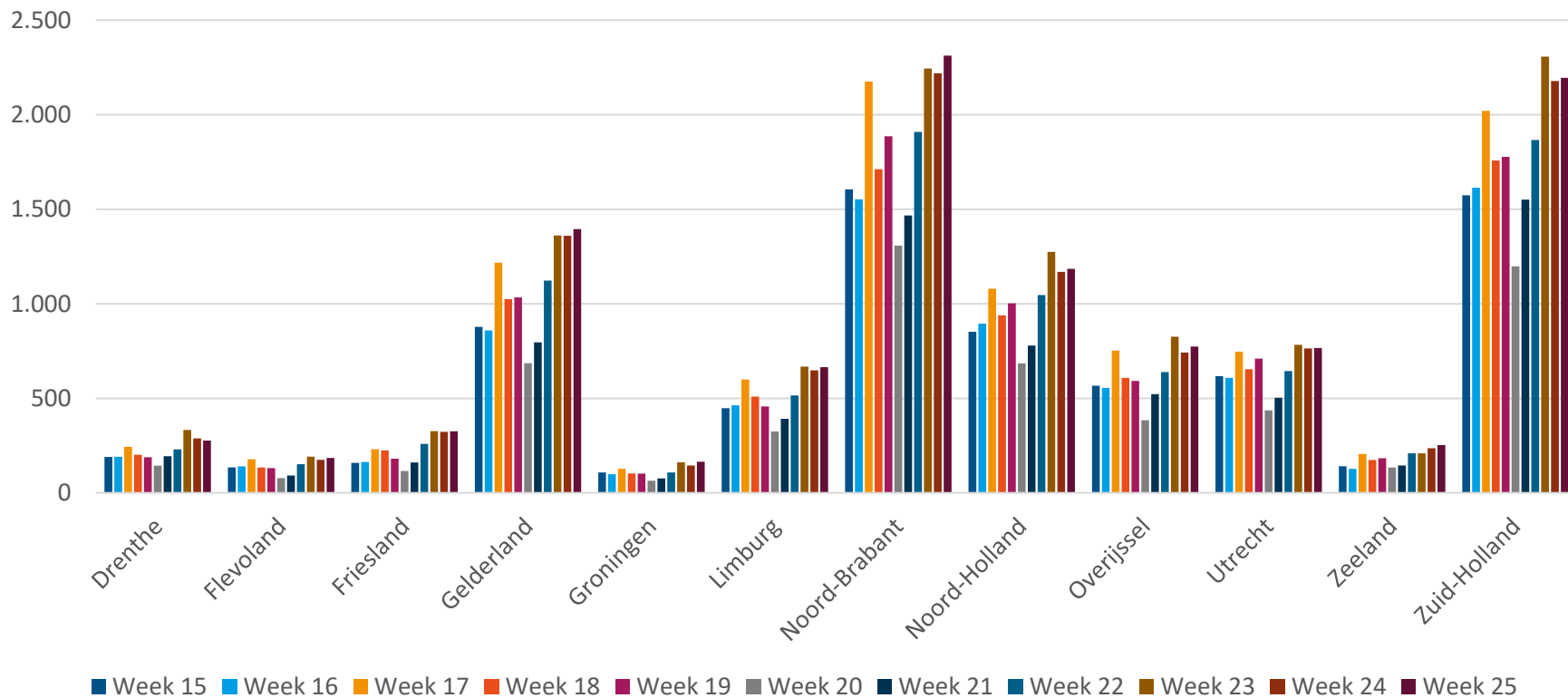
Na start van contactbeperkende maatregelen (medio maart 2020) nam het aantal vacatures¹ voor transport en logistiek sterk af. In zomer 2021 ligt het aantal vacatures voor chauffeurs op een hoog niveau. Eind 2021 neemt het aantal vacatures tijdens een nieuwe lockdown weer af. Daarna, begin 2022, neemt het aantal vacatures weer toe².

Bron: UWV, 2022, bewerking STL

¹ Weergegeven zijn vacatures beschikbaar op werk.nl. Dit zijn zowel vacatures die via werkgevers bij UWV worden gemeld als vacatures van andere websites die door een vacaturespider zijn verzameld. Vacatures die intern worden opgevuld of waarvoor 'via via' (werknemers/klanten) wordt geworven vallen buiten de telling. Het aandeel online vacatures UWV ten opzichte van de totale vacaturemarkt (zoals ieder kwartaal vastgesteld door CBS) bedroeg in 2019 gemiddeld over alle kwartalen 81%.

² Door een technische storing missen de gegevens van de vacatures van de weken van 15 en 22 maart (UWV, 2022)

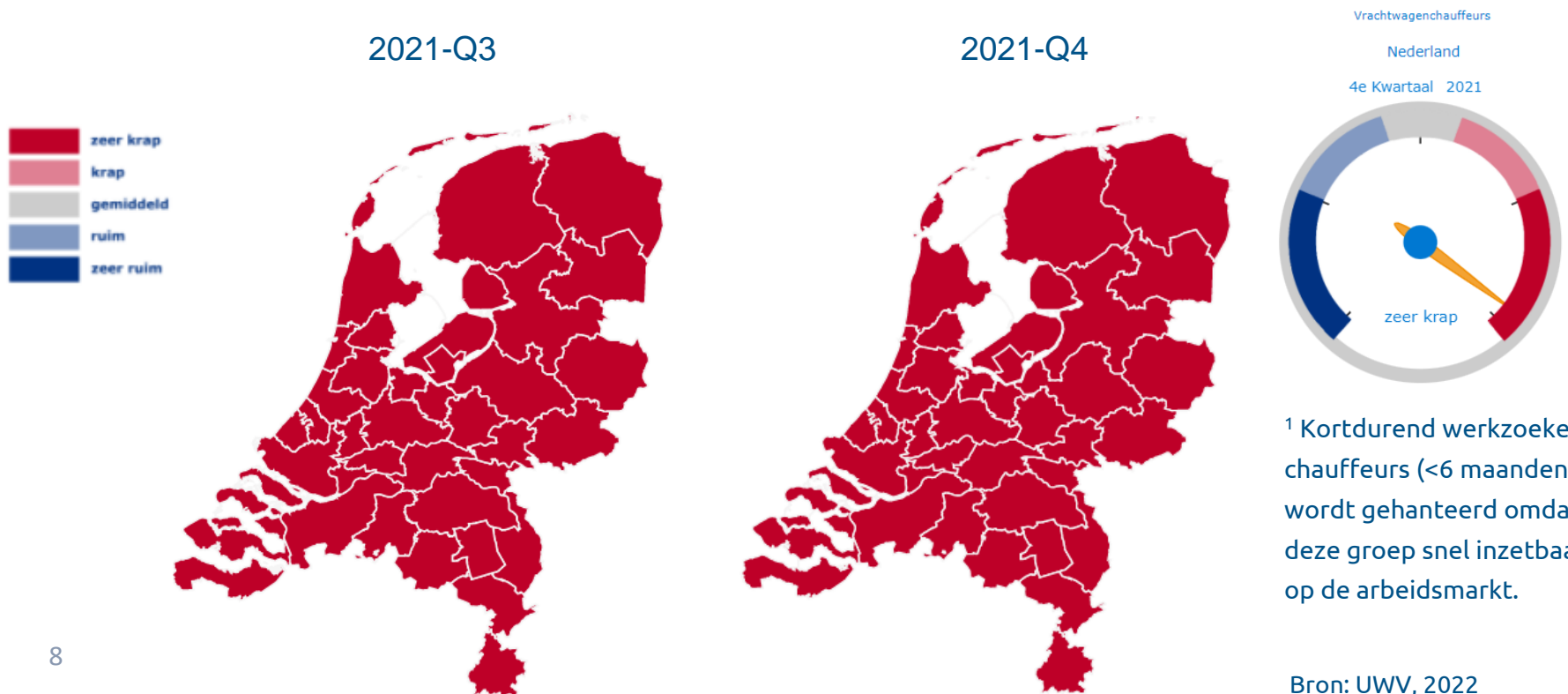
Vacatures vrachtwagenchauffeurs naar regio (apr-juni 2022)

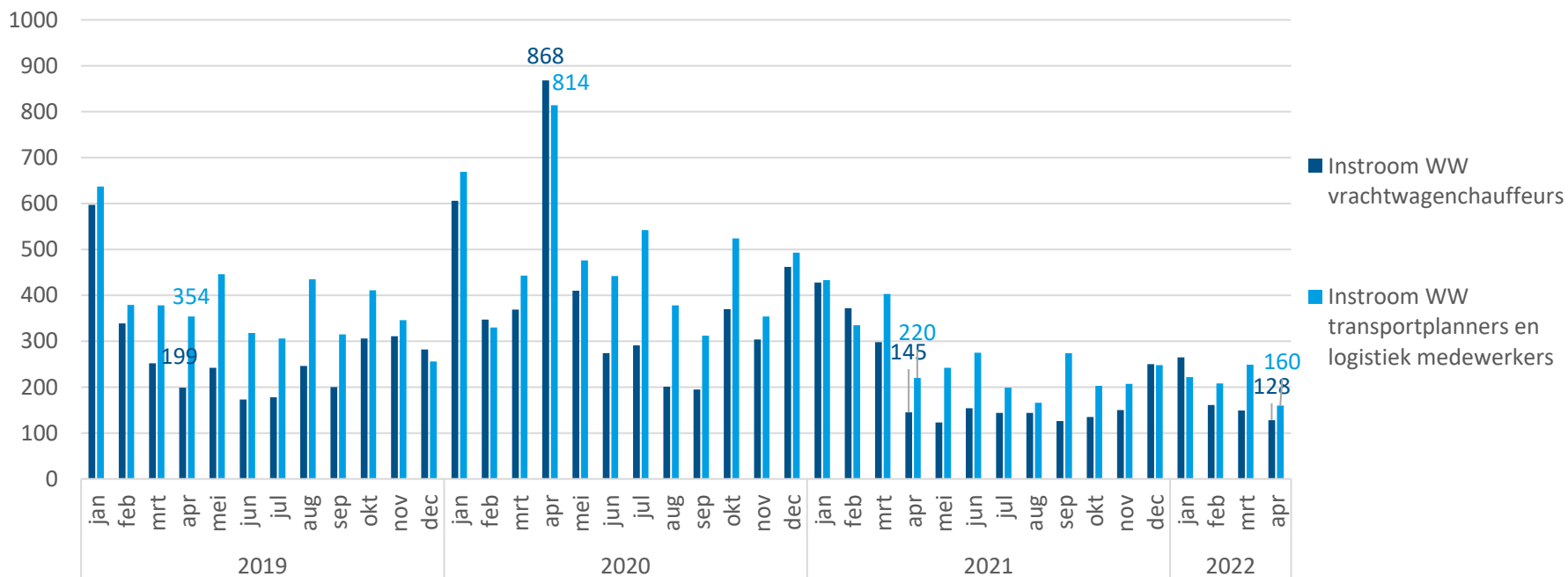
Spanning tussen openstaande vraag naar vrachtwagenchauffeurs en direct beschikbare aanbod van chauffeurs

(Verhouding openstaande vacatures vrachtwagenchauffeurs/ kortdurend WW'ers¹)

In 2021-Q4 is in alle regio's sprake van een zeer krappe arbeidsmarkt voor vrachtwagenchauffeurs. Krapte is vergelijkbaar met vorig kwartaal.

Instroom in WW werknemers transport en logistiek

In april is instroom van chauffeurs en transportplanners en logistiek medewerkers iets lager dan in maart¹. Voor beide functies is instroom lager t.o.v. dezelfde maand vorig jaar (128 chauffeurs en 160 logistiek medewerkers in april 2022 tegen 145 en 220 in april 2021)². In april 2020, kort na intreden van coronacrisis, piekte de instroom.

¹ Landelijk nam het aantal lopende WW-uitkeringen in april 2022 verder af. Het aantal lopende WW-uitkeringen lag in alle sectoren lager vergeleken met de vorige maand. Ook lag het aantal lopende WW-uitkeringen lager dan in april vorig jaar (-34,4 procent) ([CBS, 2022](#)).

² Voor de meeste sectoren geldt dat het aantal personen met WW in januari en februari 2022 lager lag dan in dezelfde maanden in 2020, vlak voor de coronacrisis. Voor een aantal sterk door corona getroffen sectoren (o.a. luchtvaart, horeca, reisbranche) geldt dat dit aantal nog wel

⁹ boven het niveau van 2020 ligt ([UWV, 2022](#)).

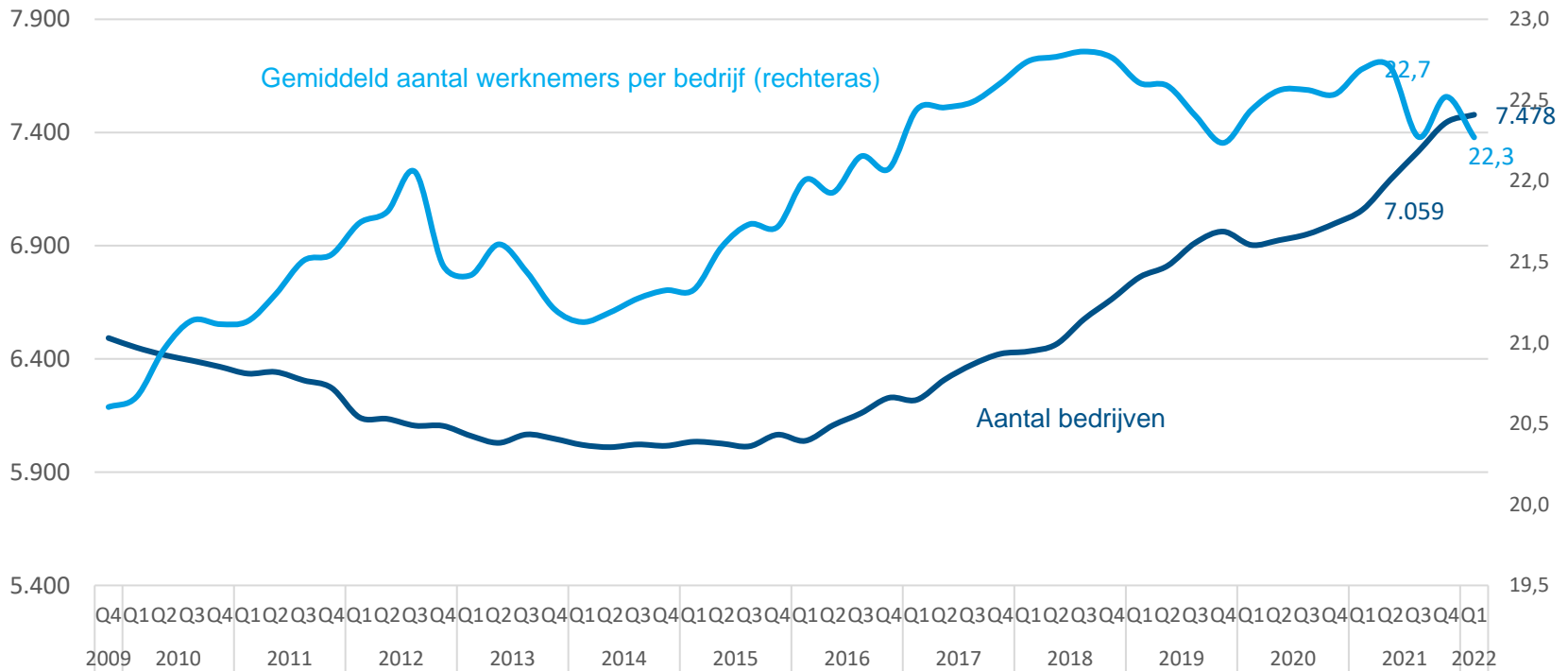
Ontwikkelingen werkgevers en werknemers SOOB/Pensioenfonds Vervoer¹

Sectorinstituut
Transport en Logistiek

¹ Alle bedrijven die goederen opslaan en vervoeren voor derden tegen betaling en de bedrijven die mobiele kranen verhuren (hijswerkzaamheden, verticaal transport). Deze ondernemingen vallen onder de werkingssfeer van de cao Beroepsgoederenvervoer en Stichting Opleidings- en Ontwikkelingsfonds Beroepsgoederenvervoer over de weg en de Verhuur van Mobiele Kranen (SOOB). Hieronder valt ook niet-vergunningplichtig vervoer kleiner dan 500 kg, zoals de koeriersector, en logistieke ondernemingen die zelf geen vervoer verrichten maar vrijwillig zijn aangesloten bij de cao.

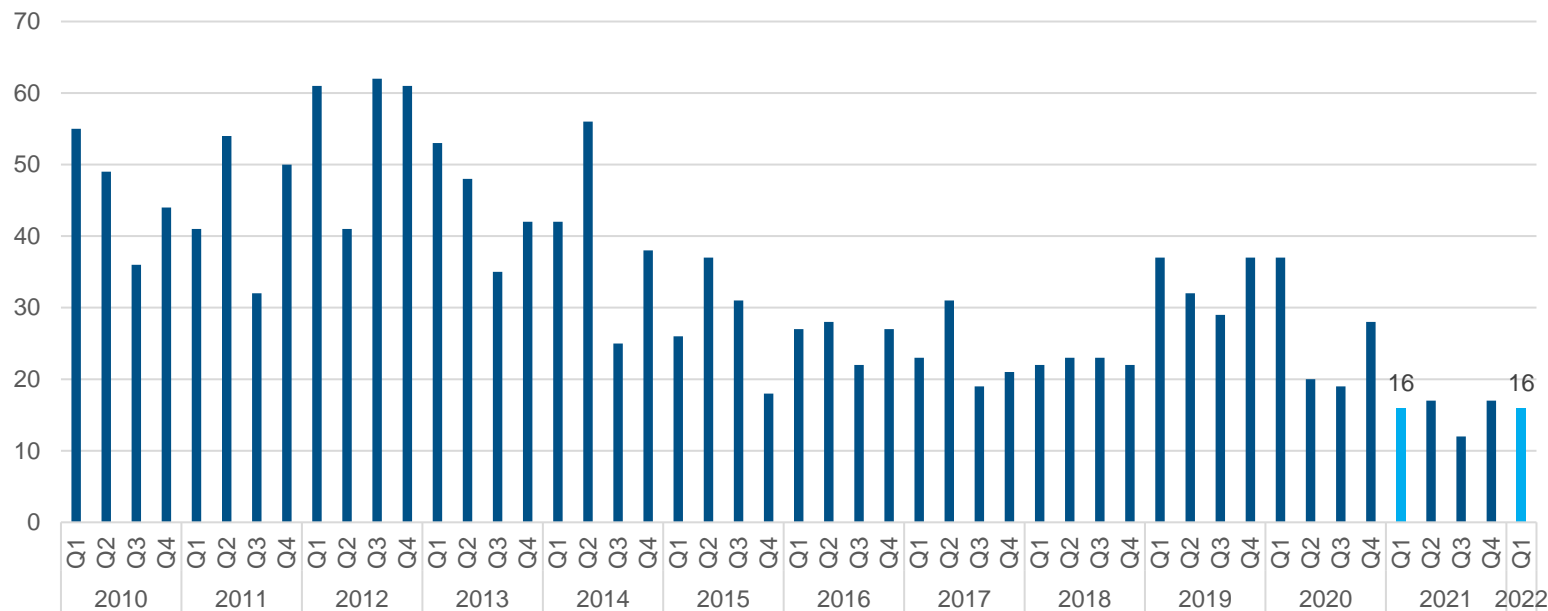
Aantal werkgevers in sector

- Aantal bedrijven 2022-Q1: 7.478 (+5,9% t.o.v. zelfde periode vorig jaar)
- Begin 2020 nam aantal bedrijven iets af, daarna nam aantal (tijdens coronacrisis) verder toe¹. Gemiddeld aantal werknemers per werkgever neemt af t.o.v. vorig jaar (22,3 in 2022-Q1 tegen 22,7 in 2021-Q1).

¹ Totaal aantal bedrijven NL nam in 2021 ook sterk toe ([CBS, 2021](#)). Dit komt in grote mate doordat er minder bedrijven werden opgeheven.

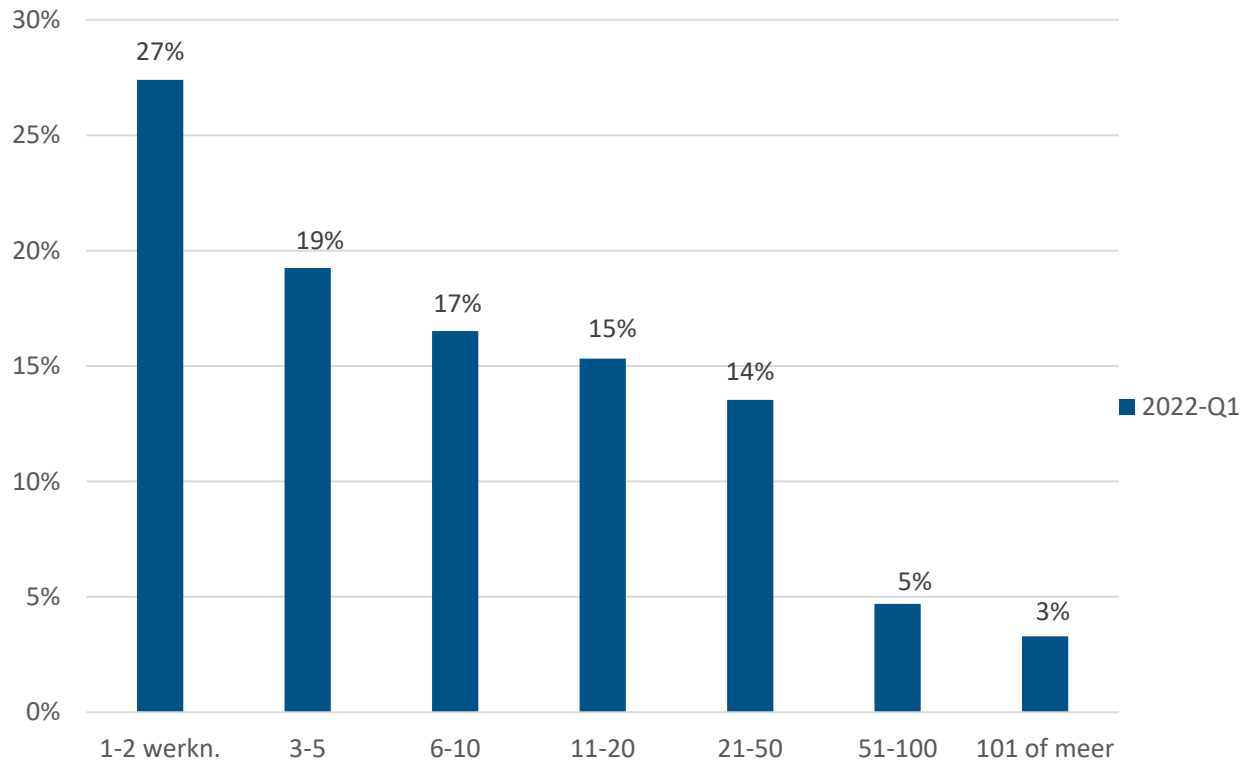
Aantal faillissementen

- In 2022-Q1 gaan 16 bedrijven failliet, evenveel als vorig jaar (16 in 2021-Q1)
- In heel 2021 gingen minder bedrijven failliet dan in 2020 (62 bedrijven tegen 104)¹

¹ In heel 2021 gingen in NL 1.536 bedrijven failliet; het laagste aantal in 31 jaar. Dat in coronatijd minder bedrijven failliet werden verklaard, is volgens CBS niet los te zien van de noodsteun van de overheid ([CBS, 2021](#)). In 2022 blijft het aantal faillissementen (historisch) laag. In april 2022 bereikte het aantal faillissementen het laagste niveau sinds het begin van de tijdreeks in januari 1981 ([CBS, 2022](#)). Begin maart zijn de steunmaatregelen voor bedrijven stopgezet. De Kamer van Koophandel ([KvK](#)) en [Atradius](#) verwachten nu een toename van het aantal faillissementen.

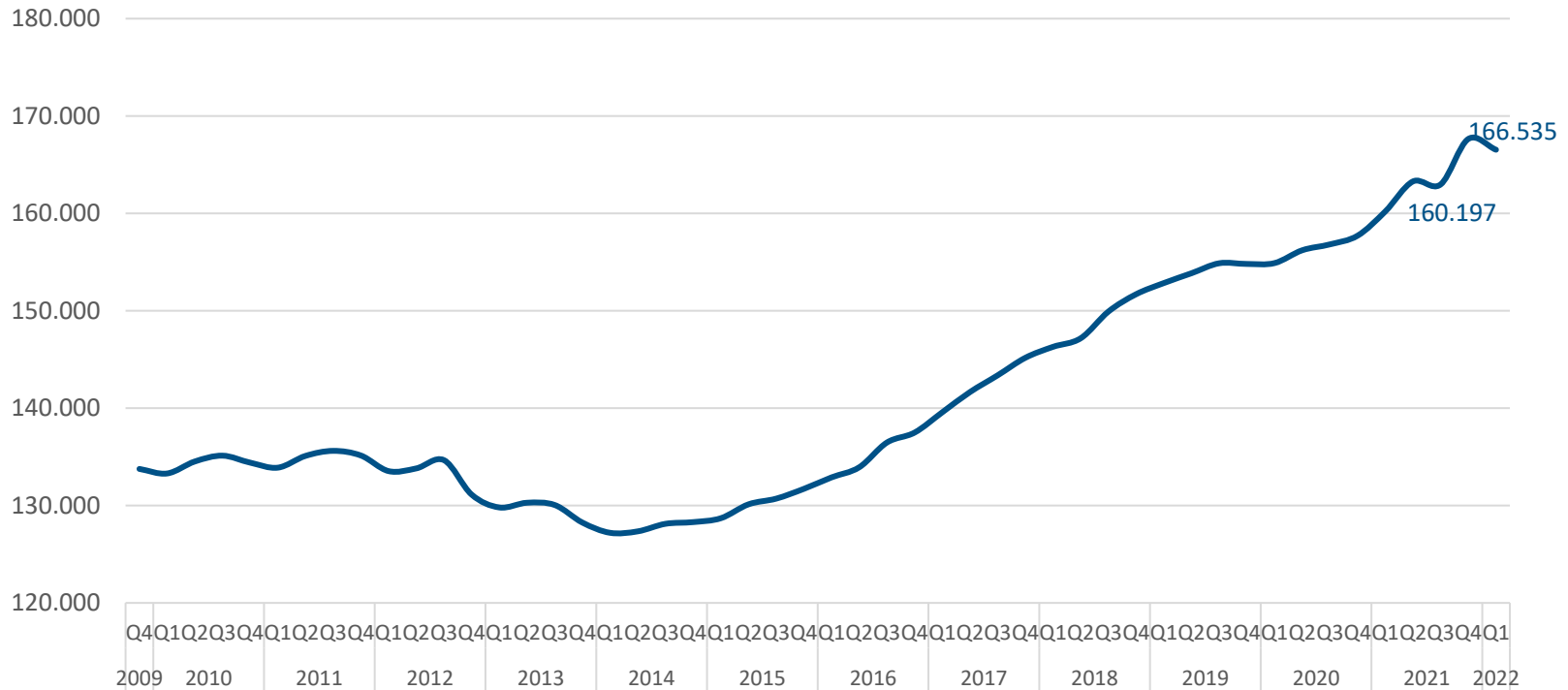
Bedrijfs grootte naar aantal werknemers

- In 2022-Q1 bestaat 63% van de bedrijven uit maximaal 10 werknemers (aandeel kleine bedrijven neemt toe, was nog 60% in 2018-Q1)¹
- Meerderheid van werknemers (60%, 99.244 werknemers) werkt wel in de grotere bedrijven (vanaf 51-100 werknemers)

¹Toename van het aandeel kleine bedrijven (max. 10 werknemers) komt vooral door groei van aandeel bedrijven met 1-2 werknemers.

Aantal werknemers in sector

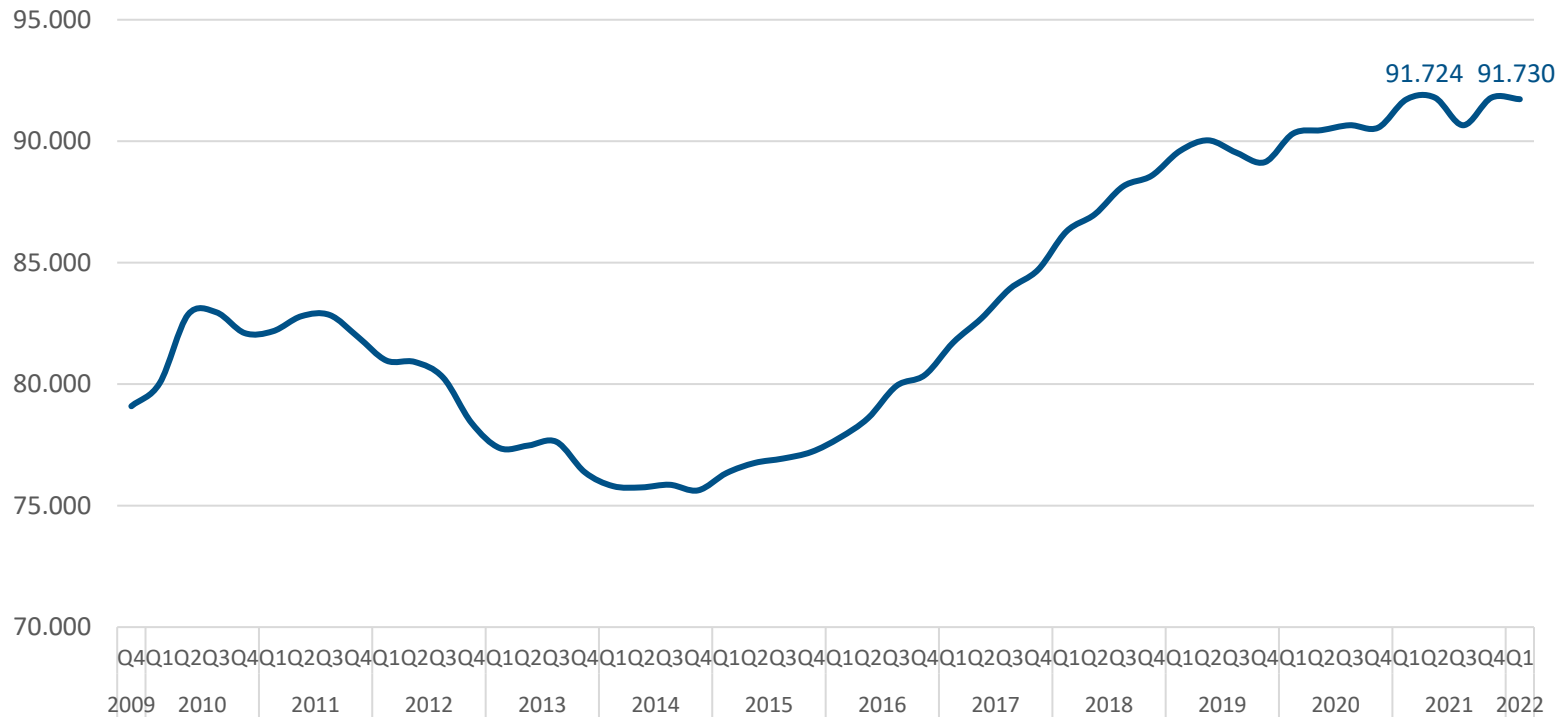

- Aantal werknemers 2022-Q1: 166.535 (+4% t.o.v. 2021-Q1)¹
- Aantal werknemers neemt licht af t.o.v. vorig kwartaal (-0,7%)²

¹ Begin 2021 nam het aantal werknemers sterk toe door de aansluiting van een nieuwe werkgever bij Pensioenfonds Vervoer (met c.a. 2.100 werknemers). Toename van aantal werknemers in 2021-Q4 (+ruim 4.600 werknemers t.o.v. 3^e kwartaal 2021) is voor groot deel te verklaren door groei bij enkele grotere ondernemingen in de sector.

² Afname van het aantal werknemers komt vooral door afname van aantal oproepkrachten in 2022-Q1 t.o.v. 2021-Q4 (zie ook slide 17).

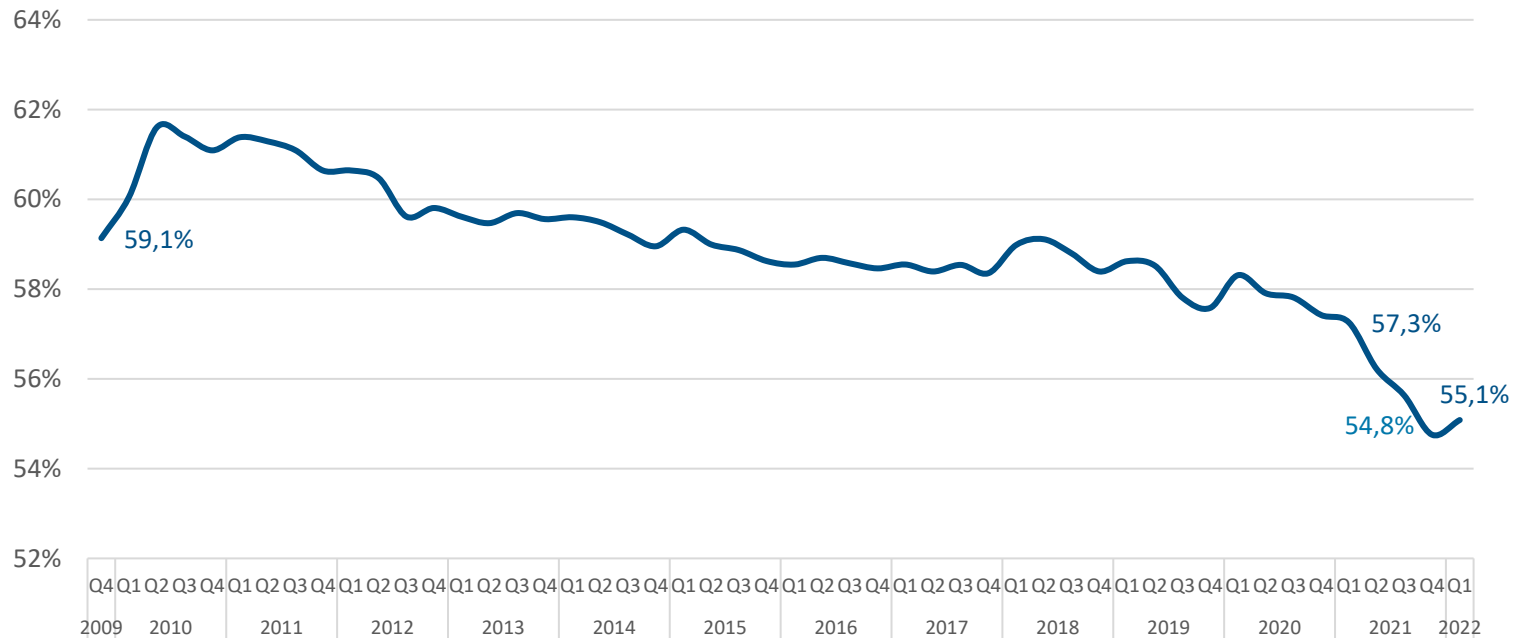
Aantal chauffeurs

- Aantal chauffeurs 2022-Q1: 91.730 (+0,01% t.o.v. jaar eerder)
- T.o.v. vorig jaar, en vorig kwartaal, blijft aantal chauffeurs ongeveer stabiel
- Aantal chauffeurs steeg sterk in periode 2015 tot medio 2019

Chauffeursquote

Percentage chauffeurs t.o.v. totaal aantal werknemers

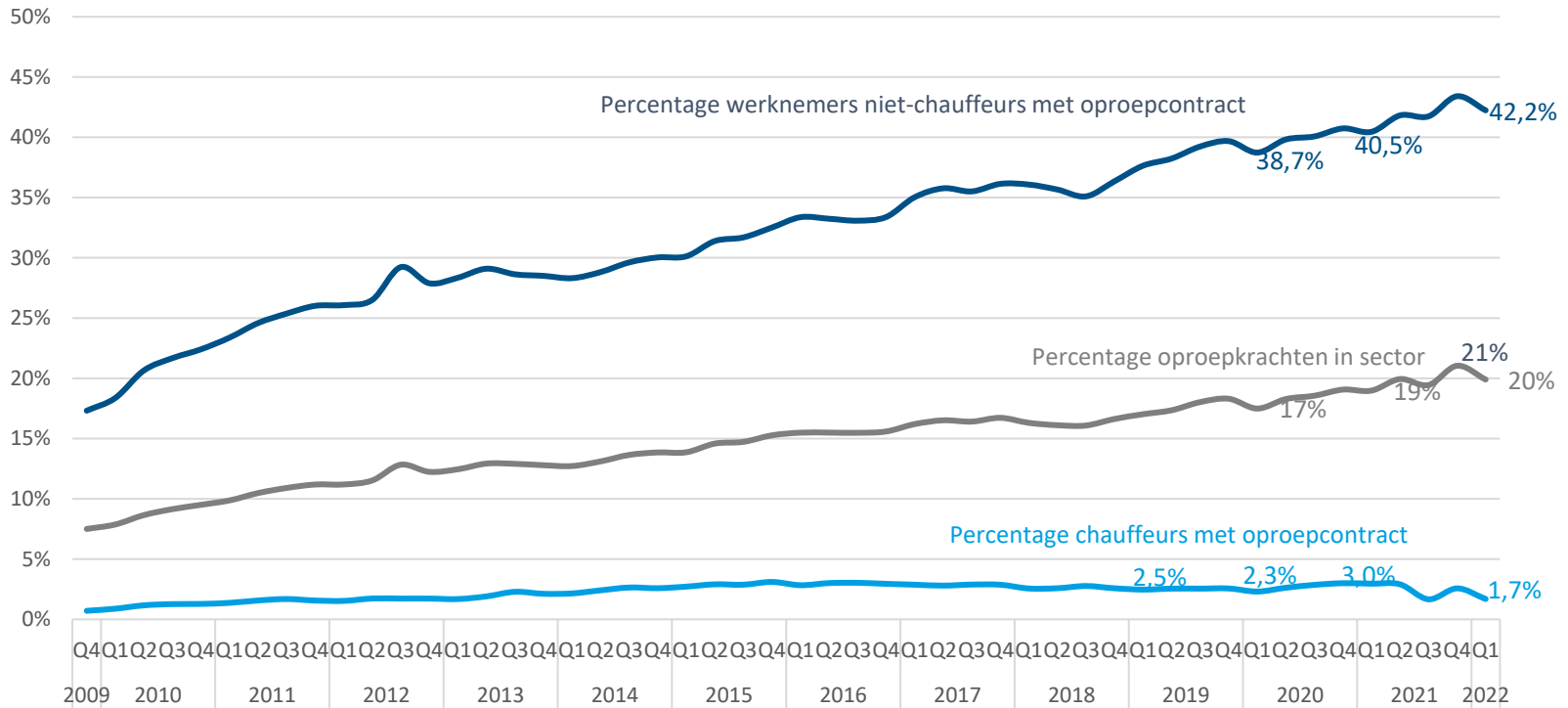

- In 2022-Q1 ligt de quote op 55%
- Aandeel chauffeurs ten opzichte van totaal aantal werknemers ligt op lager niveau dan vorig jaar*. T.o.v. vorig kwartaal neemt aandeel iets toe.

*De daling van het aandeel chauffeurs in de sector, en de (relatieve) toename van de werknemers-niet chauffeurs, is nader geanalyseerd. De laatste jaren lijkt de afname te versnellen. In 2020 en 2021 nam de instroom van oproepkrachten niet-chauffeurs sterk toe. In 2021 kwam dit door de aansluiting van een grote werkgever (e-commerce) bij Pensioenfonds Vervoer met veel jonge oproepkrachten (niet-chauffeurs) die vaak in deeltijd werken.

Bron: Pensioenfonds Vervoer 2022, bewerking Sectorinstituut

Percentage oproepkrachten in sector

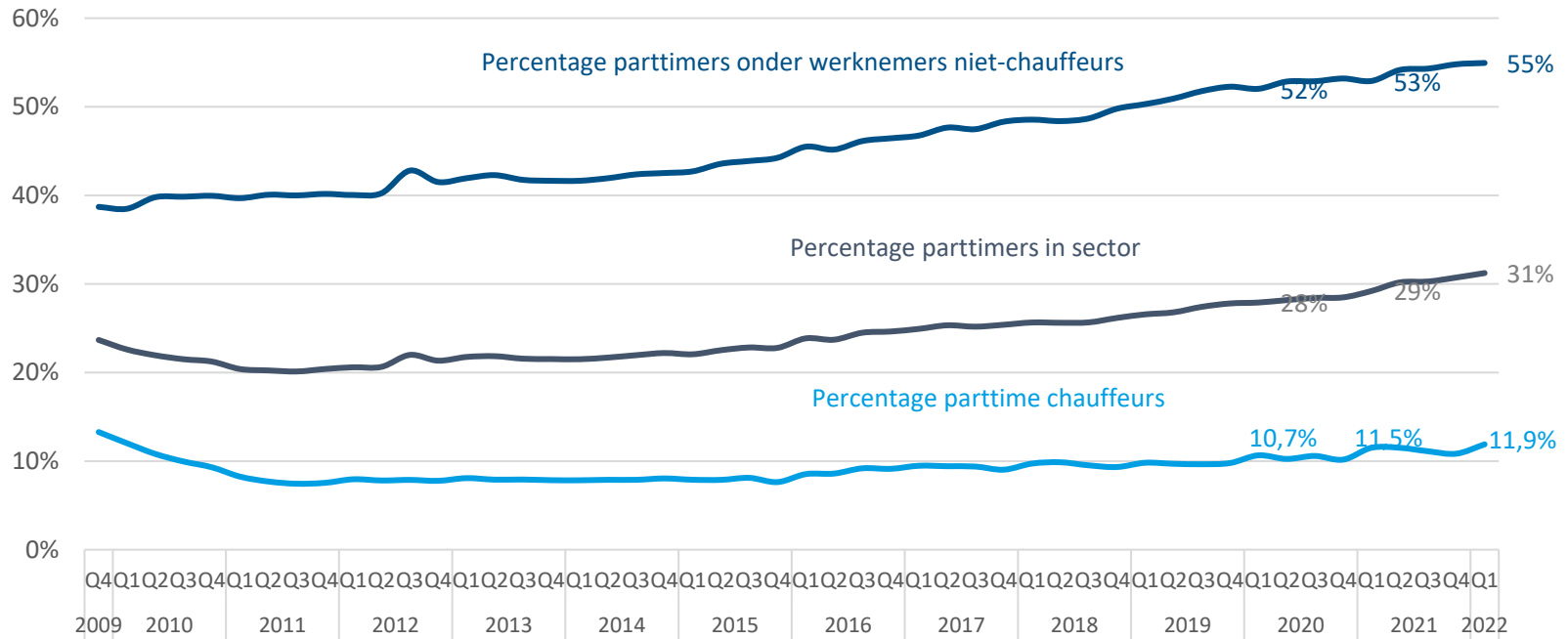

- Percentage oproepkrachten 2022-Q1: 20% (33.146) werknemers)
- Aandeel oproepkrachten neemt af t.o.v. vorig kwartaal¹
- T.o.v. van vorig jaar: aandeel oproepkrachten onder niet-chauffeurs neemt toe en aandeel neemt af onder chauffeurs

Bron: Pensioenfonds Vervoer 2022, bewerking Sectorinstituut

¹ De daling van het aantal oproepkrachten is deels een gevolg van een actie om werkgevers te vragen om die oproepkrachten die feitelijk al langere tijd geen uren maken af te melden bij het pensioenfonds (administratieve reden). CBS/TNO ([2022](#)) ziet daarnaast landelijk in het eerste kwartaal ook een afname van het aantal oproepkrachten t.o.v. vorig jaar en vorig kwartaal.

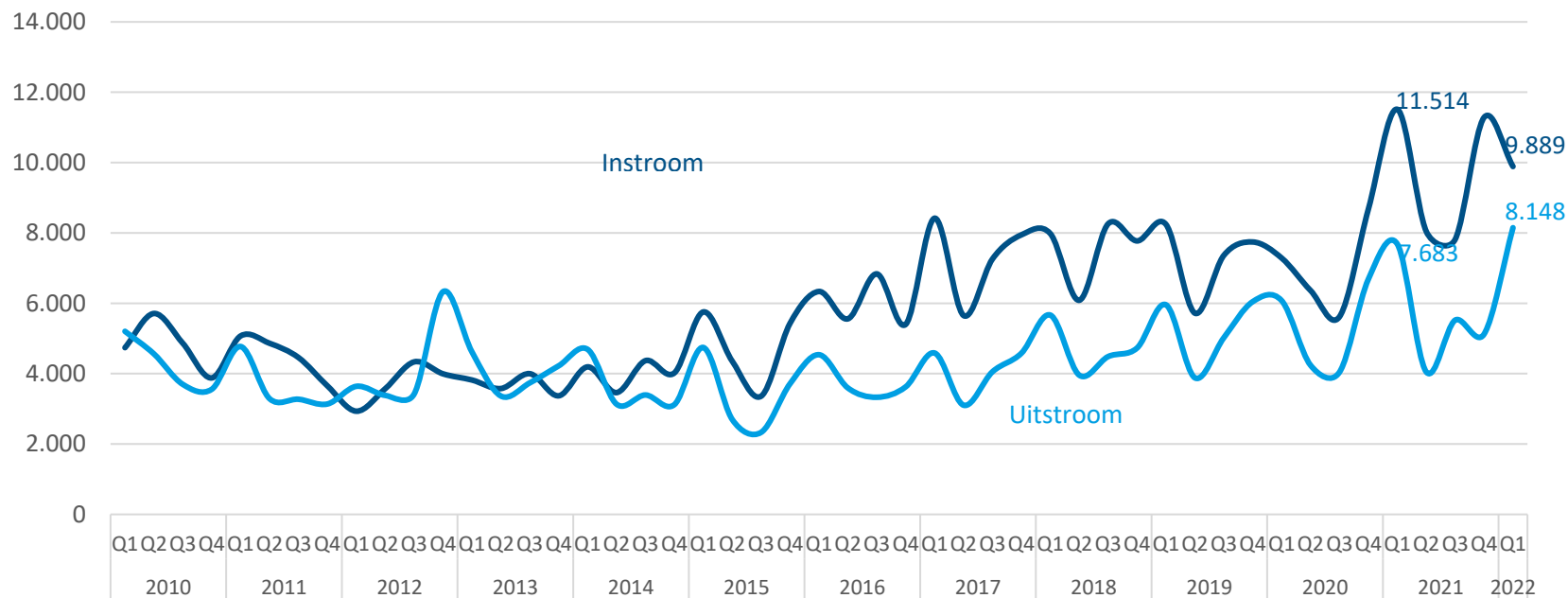
Percentage parttimers (<0,9 fte) in sector

- Percentage parttimers 2022-Q1: 31% (52.020 werknemers)
- 12% van chauffeurs werkt parttime en 55% van werknemers niet-chauffeurs
- Aandeel parttimers neemt toe, zowel onder niet-chauffeurs als chauffeurs

In- en uitstroom werknemers in sector

Unieke in- uitstroom: werknemers waren in 4 voorafgaande kwartalen niet/wel werkzaam in sector

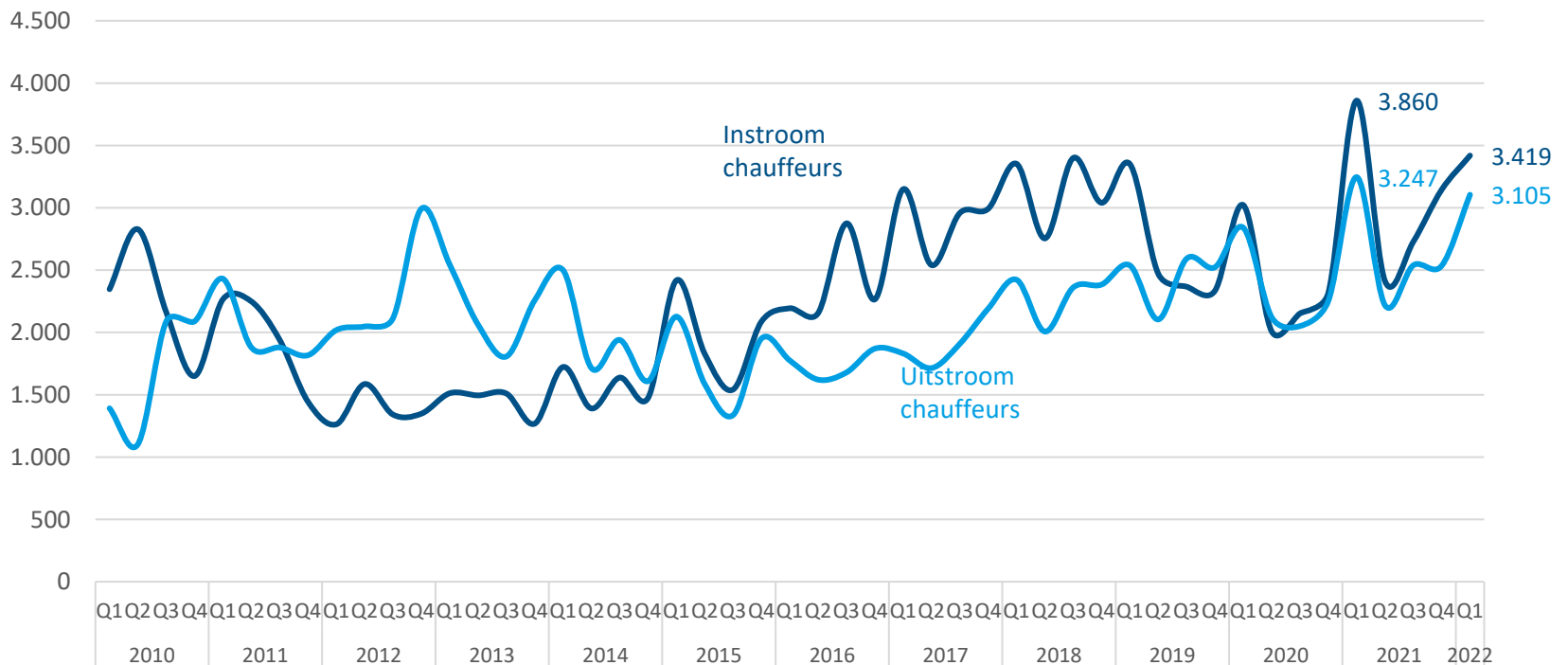
- 2022-Q1: instroom 9.889 en uitstroom 8.148
- Instroom ligt lager en uitstroom hoger dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar¹
- Vanaf 2014-Q2 ligt instroom werknemers hoger dan uitstroom²

¹ Bijna de helft van alle instroom en uitstroom bestaat in 2022-Q1 uit oproepkrachten (45%).

² Hoge instroom in 2021-Q1 werd grotendeels verklaard door: de aansluiting van een nieuwe werkgever bij Pensioenfonds Vervoer en door een grote werkgever met veel instroom van jonge oproepkrachten (twee derde < 23 jaar). Uitstroom is in 2021-Q1 ook relatief hoog. Deze wordt verklaard door de hoge pensioenuitstroom. Vanuit de keten wordt daarnaast toegelicht dat werkgevers hun administratie in het begin van het jaar tegen het licht houden waardoor inactieve dienstverbanden worden beëindigd. De hoge instroom in 2021-Q4 is voor een groot deel te verklaren door groei bij enkele grotere ondernemingen.

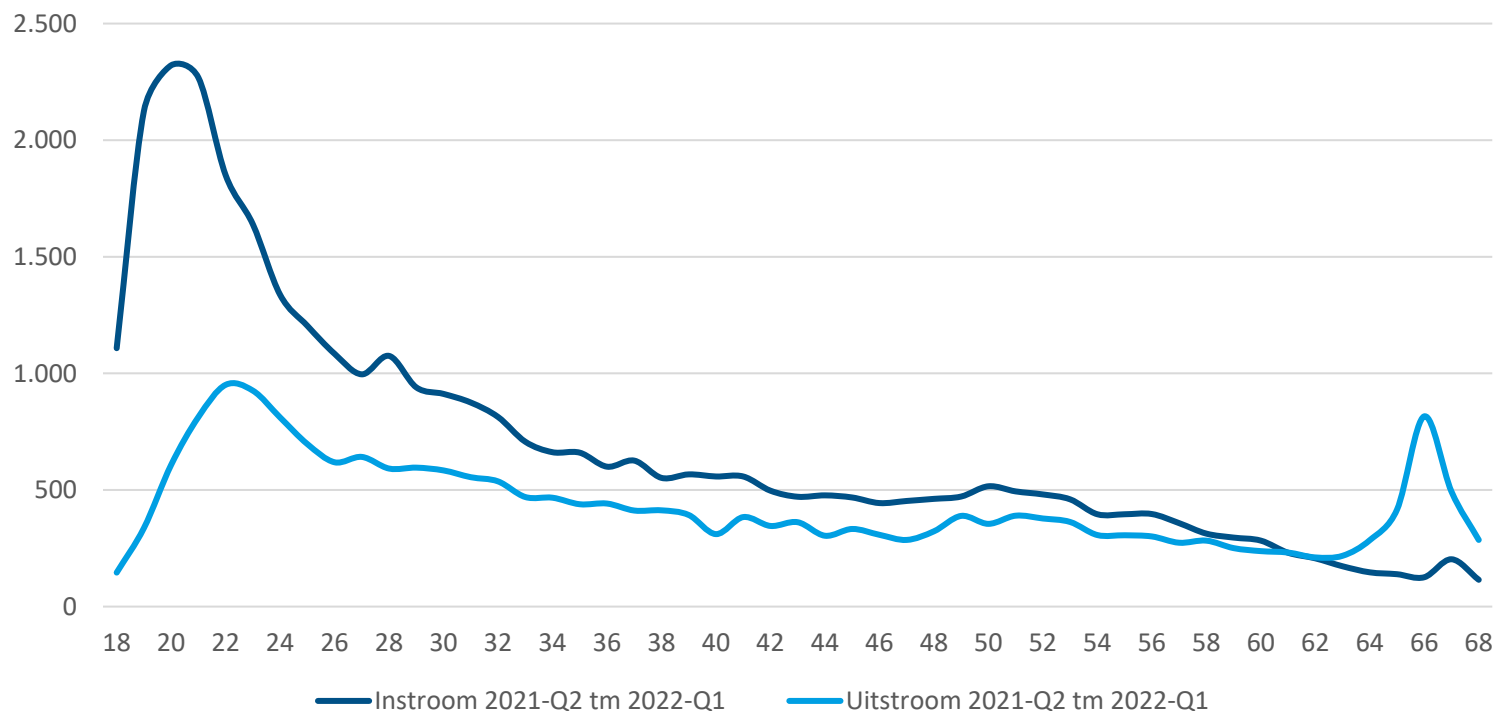
In- en uitstroom chauffeurs in sector

Unieke in- uitstroom: chauffeurs waren in 4 voorafgaande kwartalen niet/wel werkzaam in sector

- 2022-Q1: instroom van chauffeurs 3.419 en uitstroom 3.105
- Instroom en uitstroom van chauffeurs liggen op lager niveau dan vorig jaar (2021-Q1) en liggen sinds medio 2019 dicht op elkaar

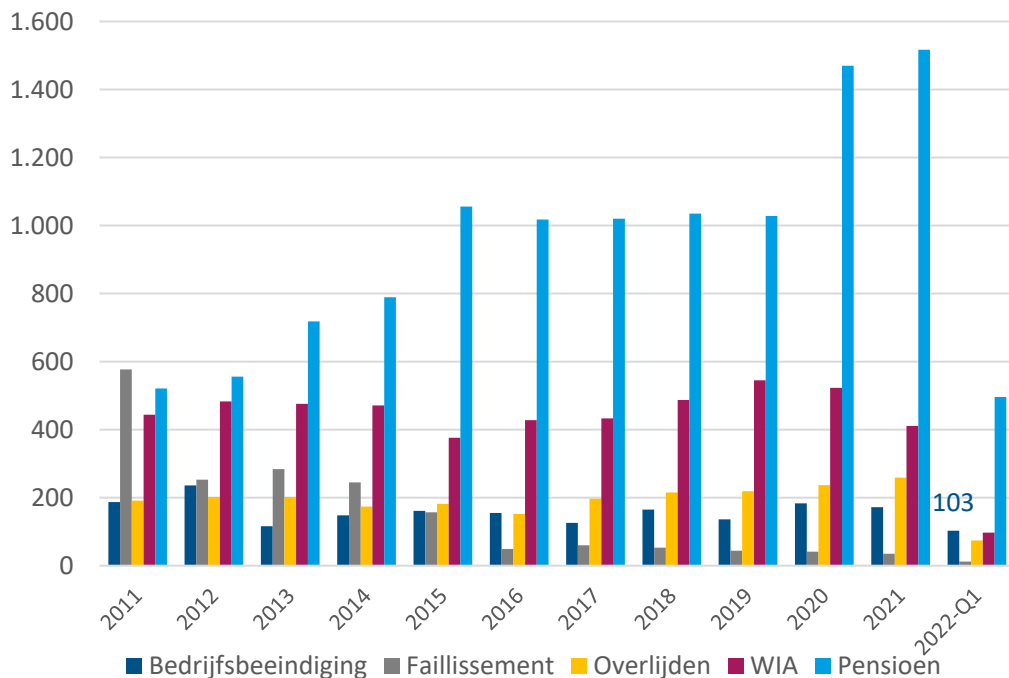
In- uitstroom naar leeftijd afgelopen 4 kwartalen

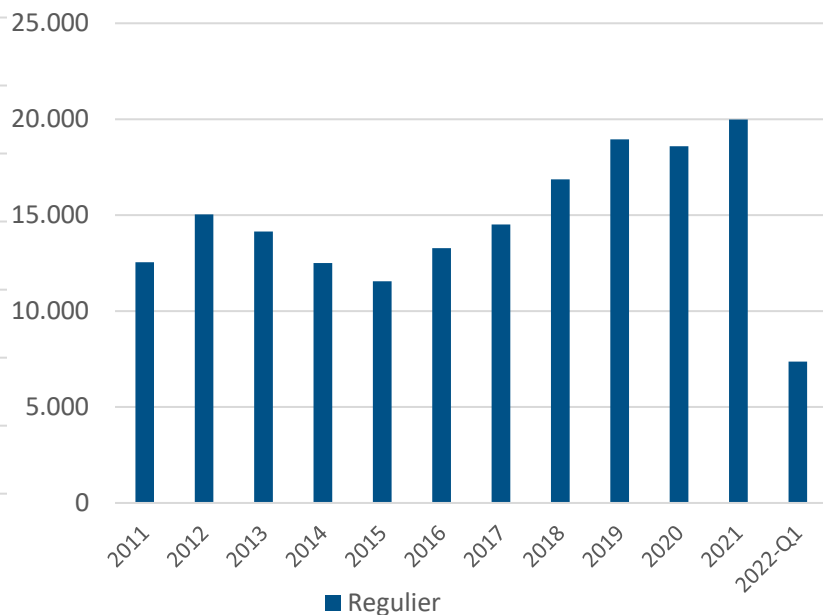
- Veel instroom werknemers 18-35 jaar (=64% van alle instroom)¹
- Uitstroompiek ligt op 66 jaar, tevens hogere uitstroom rond 22 jaar

¹ De in- en uitstroom van jonge werknemers rond 21-23 jaar betreft voor het grootste deel oproepkrachten (niet-chauffeurs).

Uitstroom uit sector naar reden: jaren vergeleken

Bron: Pensioenfonds Vervoer 2022, bewerking Sectorinstituut

- Pensioenuitstroom is in 2021 (iets) toegenomen t.o.v. van 2020. In beide jaren ligt uitstroom naar pensioen een stuk hoger dan in 2019^{1 2}. Reguliere uitstroom neemt in 2021 toe t.o.v. 2020³
- Het aantal werknemers dat uitstroomt vanwege bedrijfsbeëindiging (103) ligt in 2022-Q1 hoger dan in eerdere kwartalen (niet zichtbaar in figuur)⁴

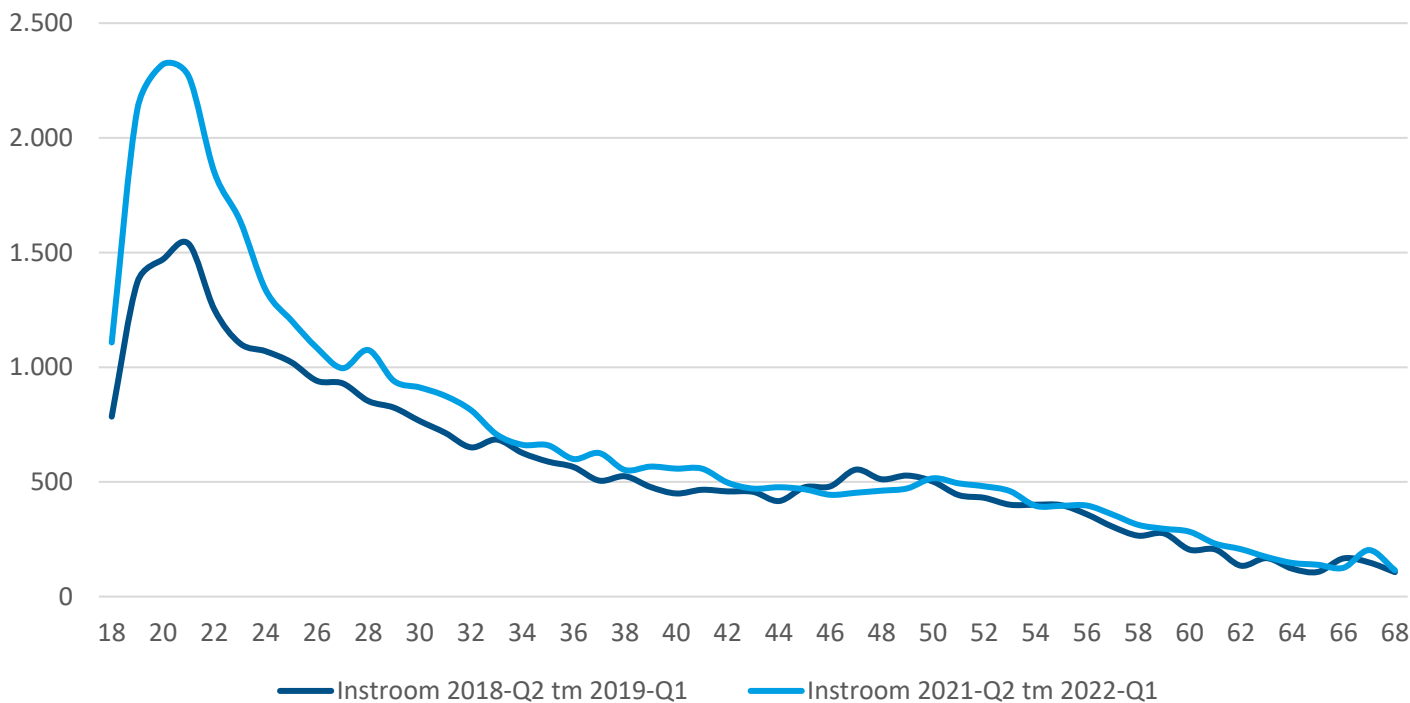
¹ Landelijk nam de uitstroom naar pensioen ook toe in 2021 ten opzichte van 2020 en 2019. In 2020 en 2021 is de AOW-leeftijd niet verhoogd ten opzichte van een jaar eerder (bleef 66 jaar en 4 maanden). Tegelijkertijd bereikten meer mensen deze leeftijd. Mede daardoor kwamen meer mensen in aanmerking voor een AOW-uitkering en lag volgens CBS het aantal pensioneringen hoger (CBS, 2022).

² In 2022-Q1 stromen 496 werknemers uit vanwege pensioen, evenveel als in 2021-Q1.

³ Reguliere uitstroom kan zijn: werkzaam in andere sector, WW en geen werk of uitkering (bijv. onderwijsvolgend). Nadere specificatie van categorie reguliere uitstroom is niet mogelijk.

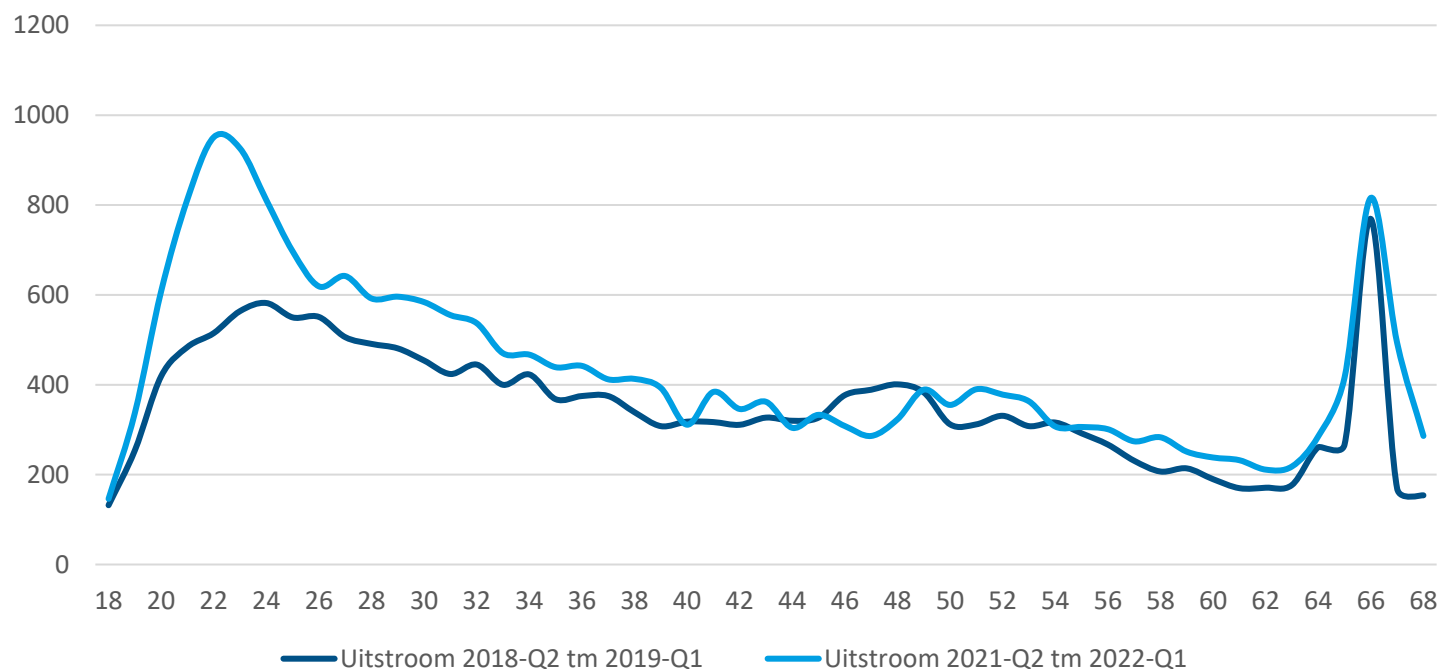
⁴ KvK en CBS constateren in 2022-Q1 een toename van het aantal bedrijfsbeëindigingen, ook in transport en logistiek (CBS, 2022).

Instroom werknemers naar leeftijd: perioden vergeleken

- In 2021-2022 veel meer instroom van jonge werknemers (t/m 25 jaar) dan in 2018-2019
- Ook op andere leeftijden hogere instroom in 2021
- Piek van instroom ligt in beide perioden op 21 jaar

Uitstroom werknemers naar leeftijd: perioden vergeleken

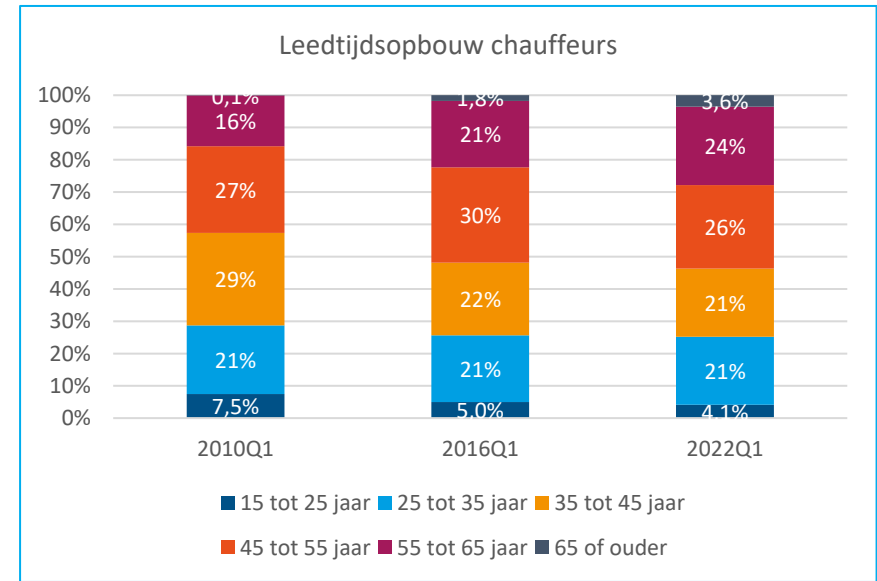
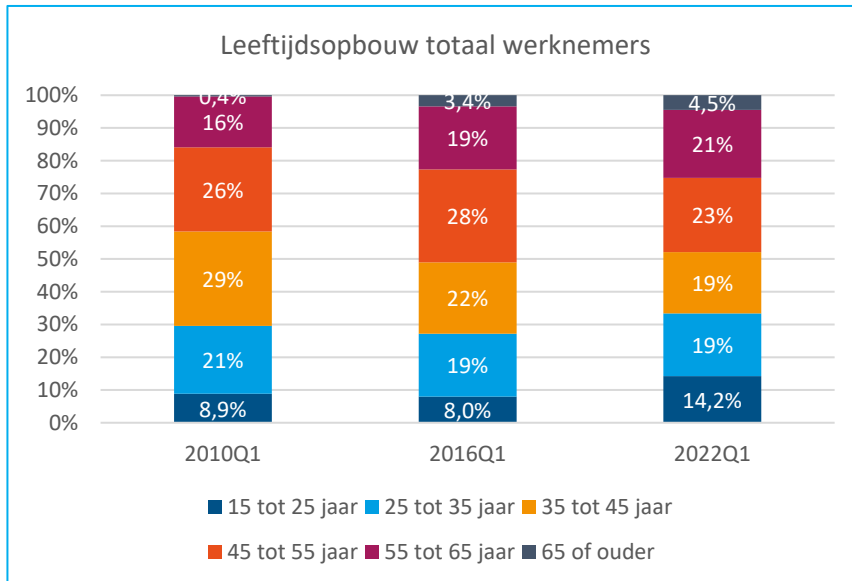

- Uitstroom werknemers is in 2021 op meeste leeftijden hoger dan in 2018*
- Piek uitstroom ligt in beide perioden op 66 jaar

* De uitstroom van jonge werknemers (rond 21-23 jaar) in 2021-2022 betreft voor groot deel oproepkrachten (niet-chauffeurs). De piek in 2021 wordt veroorzaakt door de uitstroom in 2021-Q3 bij één grote werkgever en heeft een administratieve reden (opschoning van bestand; inhaalslag in melding van deelnemers bij het pensioenfonds). Zonder deze groep uitstromers zou het beeld vergelijkbaar zijn met voorgaande kwartalen.

Leeftijdsopbouw werknemers en chauffeurs 2010-2022 (aandeel per leeftijdscategorie)

Bron: Pensioenfonds Vervoer 2022, bewerking STL

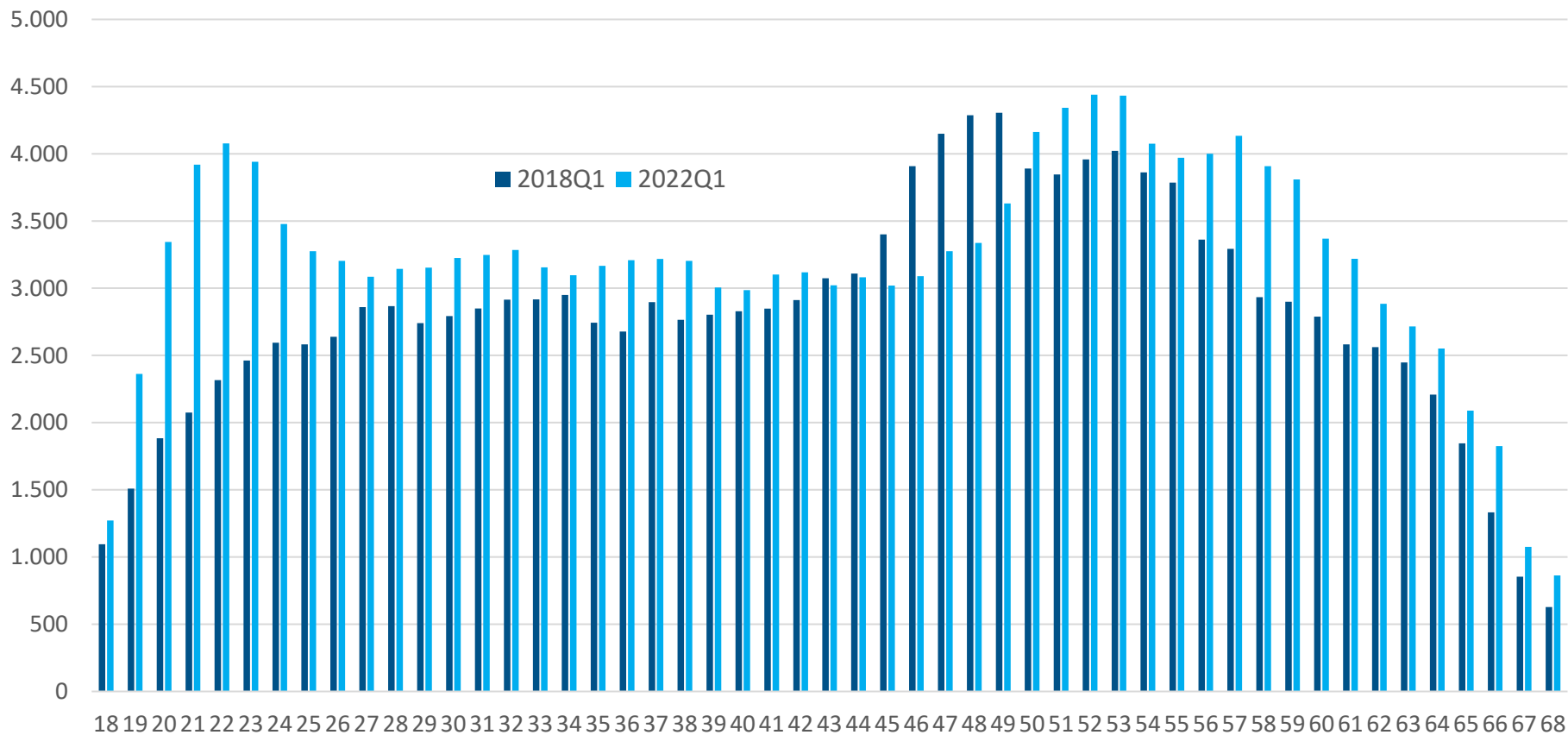

- % werknemers vanaf 55 jaar neemt toe (vergrijzing)¹
- Afname % werkenden 35-45 jaar² en afname 45-55 jaar (t.o.v. 2016-Q1)
- % werknemers tot 25 jaar groeit (vergroening)
- Onder chauffeurs neemt % vanaf 55 jaar sterk toe en % tot 25 jaar af

¹ 4,5% van werknemers in sector is in 2022-Q1 65+. In NL zijn steeds meer werkzame 65-plussers. Oorzaken: een toename van het aantal 65-plussers (vergrijzing) en een sterke toename van de arbeidsparticipatie van 65-plussers: in 2003 was 1 op de 10 aan het werk (14 duizend) en in 2020 waren dat er ruim 4 op de 10 (84 duizend). De participatie van 65-jarigen steeg het meest. Dit heeft te maken met stapsgewijze verhoging van AOW-leeftijd tot 66 jaar en 4 maanden in 2020. ([CBS, 2021](#))

² Op gehele Nederlandse arbeidsmarkt is het aantal werknemers 35 tot 45 jaar afgenomen. Dit heeft deels een demografische oorzaak. Daarnaast signaleert het CPB, in de nasleep van de financiële crisis (vanaf 2008), een afname van het aantal jonge mannen op de arbeidsmarkt ([CPB, 2021](#)).

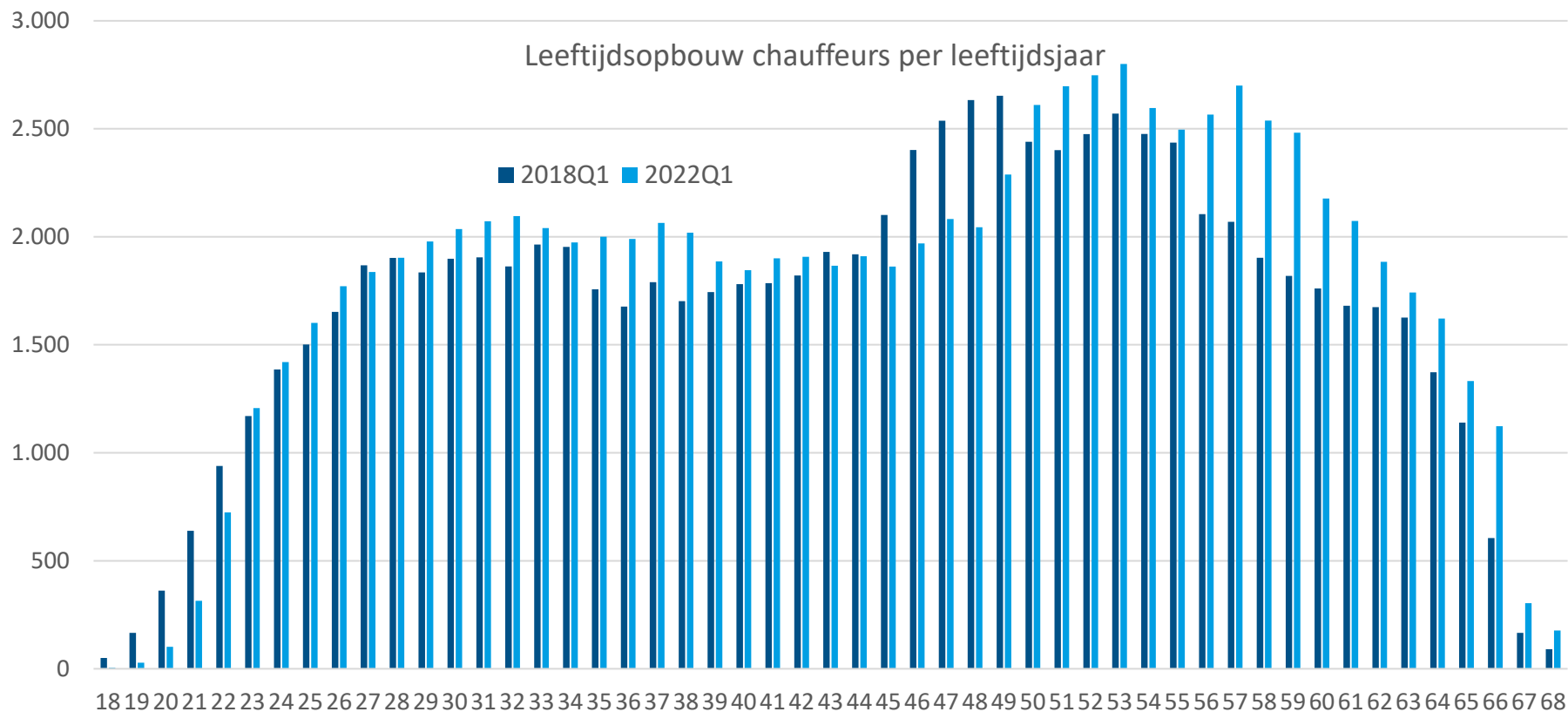
Leeftijdsopbouw: aantal werknemers per leeftijdsjaar

Leeftijdsopbouw 2022-Q1 ten opzichte van 2018-Q1:

- Op meeste leeftijden toename van aantal werknemers in sector
- Alleen afname van aantal werkenden rond 47 jaar

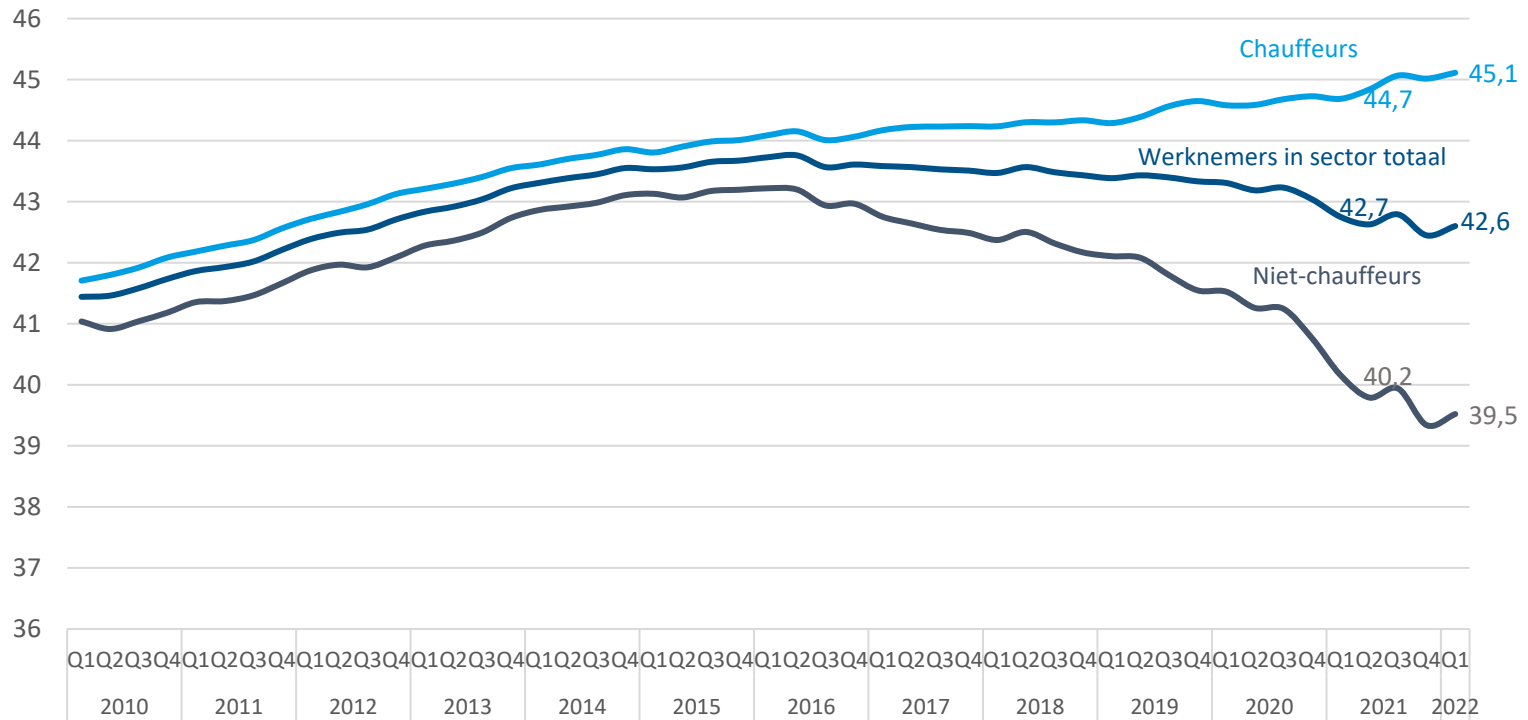
Leeftijdsopbouw: aantal chauffeurs per leeftijdsjaar

Leeftijdsopbouw chauffeurs 2021-Q1 ten opzichte van 2018-Q1:

- Op meeste leeftijden toename van aantal chauffeurs in sector
- Afname van aantal chauffeurs rond 21 jaar en rond 47 jaar

Gemiddelde leeftijd werknemers

- Gemiddelde leeftijd van werknemers niet-chauffeurs daalt (sinds 2016)
- Gemiddelde leeftijd chauffeurs stijgt, is ruim 45 jaar in 2022-Q1

Bron: Pensioenfonds Vervoer 2022, bewerking Sectorinstituut

Arbeidsmarkt transport en logistiek 2022-Q1¹:

- In 2022-Q1 groeide de omzet in goederenwegvervoer en logistieke dienstverlening t.o.v. jaar eerder. Transportondernemers zijn (begin 2022-Q2) per saldo positief over personeelssterkte: er zijn meer ondernemers die komende 3 maanden een uitbreiding van hun personeelsbestand verwachten dan ondernemers die een afname verwachten. Verwachtingen over economisch klimaat zijn wel negatief.
- Instroom werknemers in WW is in april lager dan vorig jaar. Aantal vacatures voor chauffeurs en logistiek medewerkers ligt in juni op een hoger niveau dan in dezelfde periode vorig jaar. Aandeel ondernemers goederenvervoer over de weg dat een belemmering ervaart voor bedrijfsactiviteiten door een personeelstekort is zeer hoog (52%).
- Werknemers en werkgevers aangesloten bij SOOB/PFV:
 - Aantal faillissementen blijft in eerste kwartaal op laag niveau. Aantal bedrijven neemt toe t.o.v. vorig jaar. Gemiddeld aantal werknemers per bedrijf daalt. Aandeel kleine bedrijven (max. 10) groeit.
 - Totaal aantal werknemers ligt hoger dan vorig jaar. T.o.v. vorig kwartaal neemt aantal werknemers iets af. Aantal chauffeurs blijft stabiel.
 - Instroom ligt lager en uitstroom hoger dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Piek instroom ligt op 21 en piek uitstroom op 66 jaar. Pensioenuitstroom ligt in 2022-Q1 op vergelijkbaar niveau als vorig jaar. In 2020 en 2021 nam uitstroom naar pensioen flink toe t.o.v. 2019.
 - Aandeel oproepkrachten (onder niet-chauffeurs) ligt hoger dan vorig jaar. T.o.v. van vorig kwartaal neemt aandeel af (deels vanwege administratieve redenen²). Aandeel parttimers stijgt, zowel onder niet-chauffeurs als chauffeurs.
 - Gemiddelde leeftijd werknemers niet-chauffeurs daalt t.o.v. vorig jaar, gemiddelde leeftijd chauffeurs neemt verder toe (is ruim 45 jaar in 2022-Q1)